

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές: Κώστας Σταθόπουλος (Α.Μ. ΣΟΕΛ 42201)
Ανδρέας Χατζηδामीου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 61391)
Ελεγκτική Εταιρία: ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Ορκωτοί Ελεγκτές - Λογιστές Α.Ε.
Τύπος έκδοσης ελέγχου ελεγκτών: Με σύμφωνη γνώμη
Ημερομηνία έκδοσης έκθεσης ελέγχου: 4 Μαρτίου 2024
Διεύθυνση Διαδικτύου: www.bankofgreece.gr

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023
ΕΤΟΣ ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ
(σε ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
	31.12.2023	31.12.2022		31.12.2023	31.12.2022
1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	9.118.836.040	8.315.986.789	1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	35.380.149.525	35.771.610.915
2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	5.471.970.488	5.173.082.228	2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	27.967.319.526	43.694.914.508
2.1 Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)	1.674.596.524	1.728.659.968	2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.456.691.052	2.507.194.960
2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	3.797.373.964	3.444.422.260	2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	25.510.628.474	41.187.719.548
3. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	345.822.277	482.908.368	2.3 Καταθέσεις προθεσμίας	0	0
3.1 Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης	0	23.944.221	2.4 Αντιστρεπτικές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	0	0
3.2 Λοιπές απαιτήσεις	345.822.277	458.964.147	2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	0	0
4. Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	24.489	22.784	3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	0	0
4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	24.489	22.784	4. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ	26.491.373.087	25.057.106.363
4.2 Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	0	0	4.1 Γενική κυβέρνηση	25.726.540.595	23.800.806.836
5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	14.339.000.000	35.423.400.000	4.2 Λοιπές υποχρεώσεις	764.832.492	1.256.299.527
5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	0	0	5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2.978.760.941	3.076.522.869
5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	14.339.000.000	35.423.400.000	6. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	1.702.212.353	1.756.096.807
5.3 Αντιστρεπτικές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	0	0	7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2.621	2.715
5.4 Διαρθρωτικές αντιστρεπτικές πράξεις	0	0	7.1 Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	2.621	2.715
5.5 Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	0	0	7.2 Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	0	0
5.6 Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων	0	0	8. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος	114.955.507.920	112.440.835.732
6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	1.682.246	1.486.496	8.1 Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ	0	0
7. Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	160.551.153.357	160.420.762.541	8.2 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	0	0
7.1 Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	143.172.450.175	148.154.939.009	8.3 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)	114.955.507.920	112.440.835.732
7.2 Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	17.378.703.182	12.265.823.532	8.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	0	0
8. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης	2.941.022.742	3.478.819.849	9. Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	5.807.004	13.199.947
9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος	30.044.111.311	22.287.438.863	10. Λοιπές υποχρεώσεις	932.035.114	1.392.845.189
9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	503.561.541	503.561.541	10.1 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	0	163.611
9.2 Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	997.925.769	997.925.769	10.2 Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	786.014.312	856.846.888
9.3 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ	25.157.169.805	20.073.139.395	10.3 Λοιπά στοιχεία	146.020.802	535.834.690
9.4 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET)	0	0	11. Προβλέψεις	4.468.136.872	4.465.767.289
9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	3.385.454.196	712.812.158	12. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής	8.043.834.435	7.336.388.673
10. Στοιχεία ενεργητικού υπό τακτοποίηση	0	0	13. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά	3.544.757.332	3.459.382.569
11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3.656.273.780	2.880.765.658	13.1 Μετοχικό κεφάλαιο	111.243.362	111.243.362
11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ	36.302.711	46.813.436	13.2 Τακτικό αποθεματικό	111.243.362	111.243.362
11.2 Ενοώματα και ασώματα πάγια στοιχεία ενεργητικού	592.570.979	570.170.655	13.3 Έκτακτο αποθεματικό	115.889.379	490.531.600
11.3 Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	125.807.396	115.818.250	13.4 Ειδικό αποθεματικό για χρηματοοικονομικούς κινδύνους	2.744.771.262	2.744.771.262
11.4 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	813.130	45.202	13.5 Λοιπά ειδικά αποθεματικά	1.609.967	1.592.983
11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έσοδα	2.340.924.708	1.595.248.747			
11.6 Λοιπά στοιχεία	559.854.856	552.671.368			
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	226.469.896.730	238.464.673.576	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	226.469.896.730	238.464.673.576

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΑΞΕΩΣ)			31.12.2023	31.12.2022
1. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου από τη διαχείριση του "Κοινού Κεφαλαίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων" σύμφωνα με τον ν. 2469/97	68.985.745.262	62.827.172.348		
2. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου και λοιπά χρεόγραφα από τη διαχείριση και θεματοφύλαξη κεφαλαίων δημόσιων οργανισμών, ασφαλιστικών φορέων και ιδιωτών	5.685.354.946	5.886.169.738		
3. Περιουσιακά στοιχεία αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως εξασφάλιση για πράξεις νομισματικής πολιτικής και παροχή ενδοημερήσιας ρευστότητας	29.582.079.377	50.863.532.362		
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως	11.349.208.605	12.610.228.014		
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	115.602.388.190	132.187.102.462		

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2023			2023	2022
		(σε ευρώ)		
1. Καθαροί τόκοι - έσοδα	-3.084.475.258	2.290.875		
1.1 Τόκοι - έσοδα	3.257.084.683	1.105.976.743		
1.2 Τόκοι - έξοδα	-6.341.559.941	-1.103.685.868		
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις και ζημιές αποτίμησης	66.273.180	22.143.460		
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις	79.122.485	76.385.714		
2.2 Ζημιές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	-12.849.305	-54.242.254		
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	138.710.123	130.362.534		
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	148.477.026	139.799.392		
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-9.766.903	-9.436.858		
4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	3.996.566	3.993.279		
5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	3.377.651.143	706.062.158		
6. Λοιπά έσοδα	41.516.332	20.241.097		
Σύνολο καθαρών εσόδων	543.672.086	885.093.403		
7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδοτικών παροχών	-292.259.236	-272.373.563		
8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	-63.321.612	-66.377.217		
9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού	-11.942.697	-11.158.851		
Σύνολο εξόδων προ προβλέψεων	-367.523.545	-349.909.631		
Κέρδη προ προβλέψεων	176.148.541	535.183.772		
10. Προβλέψεις	-77.441.559	-78.408.348		
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ	98.706.982	456.775.424		

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθρίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρείας αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτονται με τον βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕΘΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς και να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Επίσης, σημειώνεται ότι η λογιστική αποτίμηση των υποχρεώσεων από παραγής της Τράπεζας προς τους ασφαλισμένους της έχει βασιστεί στην Απόφαση (ΕΕ) 2016/2247 της ΕΚΤ της 3.11.2016 σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/35), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά αναπληρωτική, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4308/2014 "Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις", στο μέτρο που δεν αντίκεινται τις διατάξεις του Καταστατικού.
- Η αξία του χρυσού έχει υπολογιστεί με βάση την τιμή σε ευρώ ανά ουγγιά χρυσού στις 29.12.2023, όπως αυτή καθορίστηκε από την ΕΚΤ. 1.867.828 ευρώ ανά ουγγιά, έναντι 1.708.075 ευρώ στις 30.12.2022.
- Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έχουν αποτιμηθεί με βάση τις ισοτιμίες του ευρώ έναντι των ξένων νομισμάτων στις 29.12.2023, όπως αυτές καθορίστηκαν από την ΕΚΤ.
- Η αξία των χρεογράφων (εκτός αυτών που πρόκειται να διακρατηθούν μέχρι η λήξη τους, των μη εμπορεύσιμων τίτλων και των χρεογράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής) έχει υπολογιστεί με βάση τις μέσες αγοραίες τιμές στις 29.12.2023. Τα εμπορεύσιμα χρεόγραφα που πρόκειται να διακρατηθούν μέχρι η λήξη τους, οι μη εμπορεύσιμοι τίτλοι, καθώς και τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής, αποτιμώνται στο αναπόσπαστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Κατά τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των ακινήτων (ακόατα και κτίρια), που πραγματοποιήθηκε στις 31.12.2023, προέκυψε μερική αναστροφή ζημίας απομείωσης προηγούμενων ετών ύψους 27,4 εκατ. ευρώ και ζημία απομείωσης ύψους 3,6 εκατ. ευρώ, με συνολική θετική επίδραση στα αποτελέσματα χρήσεως ύψους 23,8 εκατ. ευρώ.
- Στις προβλέψεις της Τράπεζας περιλαμβάνονται: προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων, προβλέψεις για παραγής προς ασφαλισμένους, καθώς και ειδικές προβλέψεις. Οι ειδικές προβλέψεις περιλαμβάνουν κυρίως προβλέψεις για την κάλυψη εκκενμών οφειλών τρίτων κατά της Τράπεζας.
- Οι λογαριασμοί αναπροσαρμογής περιλαμβάνουν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από την αποτίμηση του χρυσού, των χρηματοοικονομικών μέσων σε ξένο νόμισμα και των χρεογράφων, καθώς και τις μεταβολές που προκύπτουν από τη μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων της Τράπεζας για καθορισμένες παραγής προς τους ασφαλισμένους της και αφορούν σε αναλογιστικά κέρδη/ζημιές.
- Στους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως παρακολουθείται η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου προς το ΔΝΤ από κατανομές ειδικών τραπεζικών δικαιωμάτων συνολικού ύψους 3,1 δισεκ. SDR με κόστος στις 31.12.2023 3,8 δισεκ. ευρώ (31.12.2022: 3,9 δισεκ. ευρώ).
- Ορισμένα στοιχεία των αποτελεσμάτων της χρήσεως 2022 αναστοχάζονται, ώστε να είναι συγκρίσιμα με το αντίστοιχο της χρήσεως 2023.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ(*)
(Άρθρο 71 του Καταστατικού)

	2023	2022
	(σε ευρώ)	
Κέρδη χρήσεως	98.706.982	456.775.424
Μέρισμα προς καταβολή χρήσεως 2023 (0,6720 ευρώ ανά μετοχή σε 19.864.886 μετοχές)	-13.349.203	-13.349.203
Εκτακτο αποθεματικό	-85.357.779	-42.700.000
Υπόλοιπο περιερχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	0	-400.726.221
	0	0

* Η διάθεση των κερδών τελεί υπό έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2024

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΝΤΟΒΑΣ
Αρ. αδείας Α' Τάξης 0137991

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Τράπεζας της Ελλάδος

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (η Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2023, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και τον πίνακα διάθεσης κερδών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης σχετικά με τις ουσιώδεις λογιστικές πολιτικές.

Κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2023 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την «Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)» με τις ισχύουσες τροποποιήσεις, όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικό θέμα ελέγχου

Το σημαντικό θέμα ελέγχου είναι εκείνο το θέμα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Το θέμα αυτό και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για το θέμα αυτό.

Σ' αυτό το πλαίσιο περιγράφουμε ακολούθως πως ο έλεγχός μας αντιμετώπισε το κατωτέρω θέμα.

Έχουμε εκπληρώσει τα καθήκοντα που περιγράφονται στην ενότητα «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων» της έκθεσής μας, περιλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με το σημαντικό θέμα ελέγχου. Ως εκ τούτου, ο έλεγχός μας περιέλαβε τη διενέργεια διαδικασιών που σχεδιάστηκαν ώστε ν' ανταποκρίνονται στους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών μας διαδικασιών, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που διενεργήθηκαν επί του κατωτέρω θέματος, παρέχουν τη βάση για τη γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων.

Σημαντικό θέμα Ελέγχου	Πώς Αντιμετωπίστηκε κατά τον έλεγχο μας το Σημαντικό θέμα Ελέγχου
Πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	
Η Τράπεζα αναγνωρίζει, επιμετρά και παρακολουθεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που απορρέουν από στοιχεία Ενεργητικού όπως χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ και τα δάνεια σε ευρώ μη σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής. Επίσης, στους χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβάνονται και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής τους Ευρωσυστήματος, οι οποίοι επιμετρώνται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας η οποία έλαβε υπόψη την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων βάσει της μεθόδου VaR (Value at Risk), έχει σχηματιστεί πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων η οποία ανήλθε σε ευρώ 1.622 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023. Η διαδικασία της επιμέτρησης, όσον αφορά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους (πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο αγοράς) είναι περίπλοκη, εμπεριέχει εκτιμήσεις και μεθοδολογικές παραδοχές και έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Τράπεζας. Επομένως θεωρήσαμε ότι αποτελεί σημαντικό θέμα ελέγχου. Η Διοίκηση έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων που παρουσιάζεται στην ενότητα IV. σημείωση 11 «Προβλέψεις», παράγραφος γ. Προβλέψεις έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων του Παθητικού των Οικονομικών καταστάσεων.	Στο πλαίσιο αξιολόγησης της διαδικασίας επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων πραγματοποιήσαμε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες: 1. Αποκτήσαμε κατανόηση της διαδικασίας και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για να αναγνωρίζει, επιμετρά και παρακολουθεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους των προβλέψεων και επαληθεύσαμε τις εγκρίσεις σχετικά με το ποσό της πρόβλεψης από το αρμόδιο επίπεδο αρχής εντός της Τράπεζας της Ελλάδος. 2. Αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και την εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων ελέγχων που σχετίζονται με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων (πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος αγοράς). 3. Με τη συμμετοχή εξειδικευμένων στελεχών της ΕΥ, εξετάσαμε τη μεθοδολογία και τις σχετικές παραδοχές που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για την επιμέτρηση των προβλέψεων και διενεργήσαμε ανεξάρτητους επανυπολογισμούς σε δειγματοληπτική βάση. 4. Ελέγξαμε την ακρίβεια και την πληρότητα των στοιχείων του Ενεργητικού της Τράπεζας που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση της πρόβλεψης. 5. Αξιολογήσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που σχετίζονται με το σημαντικό θέμα ελέγχου.

Άλλες πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών. Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιαδήποτε μορφή συμπεράσμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την «Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)» με τις ισχύουσες τροποποιήσεις και όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συνιστώμενη ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» στο μέτρο που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του Καταστατικού, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν. 4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε το θέμα εκείνο που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν το σημαντικό θέμα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Γενικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2023.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα της Ελλάδος και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 5 της ενότητας VI. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ των οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 07/04/2022 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει ανανεωθεί και για τη χρήση του 2023 με απόφαση της ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων της 07/04/2023.

4 Μαρτίου 2024

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 42201
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Χειμάρρας 8B, 15125 Μαρούσι Αττικής
ΑΜ ΣΟΕΛ 107

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΔΑΜΙΑΝΟΥ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 61391
ΕΡΝΣΤ & ΓΙΑΝΓΚ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Χειμάρρας 8B, 15125 Μαρούσι Αττικής
ΑΜ ΣΟΕΛ 107